

Goed nieuws uit vve-land

Bijna zestig procent van de doelgroepkinderen is in het schooljaar 2005/2006 bereikt met voor- en vroegschoolse educatie. Daarmee is de landelijke doelstelling ruimschoots gehaald.

Inzicht in het bereik onder doelgroepkinderen is belangrijk om vast te kunnen stellen hoe succesvol vve is voor jonge kinderen met (dreigende) ontwikkelings- en/of taalachterstanden. Voor het pas afgeronde onderwijsachterstandenbeleid 2002-2006 was het streefpercentage gesteld op een bereik van vijftig procent van de tweeënehalf- tot en met vijfjarige doelgroepkinderen. Met een bereik van 59 procent van de doelgroepkinderen is dit streven dus ruimschoots gehaald, zo blijkt uit een *quick scan* die Sardes in opdracht van het ministerie van OCW uitvoerde. De doelstelling voor het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010 is aangescherpt tot een bereik van zeventig procent.

LEERPLICHT

Binnen gemeenten is tweeënhalf jaar de meest gebruikelijke leeftijd om kinderen toe te laten tot de voorschoolse vve-voorzieningen. Deze doelgroepkinderen zijn geconcentreerd in de grotere gemeenten. Nagenoeg de helft van de doelgroep woont in de 31 grootste gemeenten. De andere helft woont in de middelgrote (meer dan 30.000 inwoners) en kleine gemeenten (minder dan 30.000 inwoners).

Bijna de helft van de doelgroepen in de voorschoolse periode en ruim tweederde van de doelgroep van vier- en vijfjarigen (vroegschoolse) heeft deelgenomen aan vve. Het hogere bereik in de vroegschoolse periode is natuurlijk goeddeels te danken aan de leerplicht. Het bereik onder doelgroepkinderen in de voorschoolse periode is niet afhankelijk van de gemeentegrootte. In de vroegschoolse periode zien we wel grote verschillen tussen stad en platteland. In de G4 wordt 83 procent bereikt, in de G27 61 procent in de middelgrote gemeenten 55 procent en in de kleine gemeenten 49 procent.

In de periode 2002-2006 is er veel nadruk gelegd op het belang van een deelname van vier dagdelen per week

HUMANTOUCHPHOTO

aan vve. De reden hiervoor is dat veel onderzoek uitwijst dat vve-programma's dan pas positieve effecten sorteren op de cognitieve en taalontwikkeling van de doelgroepkinderen. Driekwart van de bereikte tweeënehalf- tot vierjarigen in het voorschoolse gedeelte heeft minstens drie dagdelen per week deelgenomen aan vve, ruim de helft vier of meer dagdelen.

KWALITEIT

In Nederland bestaan verschillende typen vve-programma's. De programma's met het grootste bereik zijn Piramide en Startblokken/Basisontwikkeling. Deze richten zich op de volledige ontwikkeling van het kind, in samenhang met het aanbieden van een pedagogisch-didactische benadering van de leidsters en leerkrachten.

In bijna driekwart van de gemeenten bestaan er 'koppels' tussen de voor- en vroegschoolse instellingen, zodat er een doorgaande lijn is in het vve-programma. In grote gemeenten is de doorgaande lijn beter gewaarborgd dan in middelgrote en kleine gemeenten.

De uitvoering van een vve-programma stelt hoge eisen aan leidsters en leerkrachten. Scholing in het vve-pro-

gramma dat in de groep wordt uitgevoerd is dan ook een belangrijk kwaliteitskenmerk. In een ruime meerderheid van de gemeenten zijn leidsters en leerkrachten goed geschoold. Echter, het scholingsniveau in vve-programma's van de leidsters in het voorschoolse gedeelte ligt hoger dan het scholingsniveau van de leerkrachten in vroegschoolse gedeelte. Bovendien is het scholingsniveau van zowel leidsters als leerkrachten in grote gemeenten hoger dan in middelgrote en kleine gemeenten.

De doelstelling van vijftig procent doelgroepkinderen in de vve is bereikt. Maar aan de kwaliteitsvoorwaarden voor de uitvoering van effectieve vormen van vve wordt niet in alle gemeenten voldaan. Grote gemeenten doen het beter dan kleine gemeenten. Bovendien lijkt de kwaliteit van de vve op de peuterspeelzaal (voorschoolse) hoger dan op de basisschool (vroegschoolse). /IJsbrand Jepma

Ij. Jepma en A.L. van der Vegt, Voor- en Vroegschoolse Educatie in 2005/2006: Wie zijn er bereikt? Sardes, Utrecht. Het verslag is te downloaden op www.sardes.nl